

Vážený pan
Prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M.
Předseda vlády
nábřeží Edvarda Beneše 4,
118 01 Praha 1

Mladé Buky 7.9.2023

Otevřený dopis Asociace exportérů ČR předsedovi vlády

Vážený pane předsedo vlády,

obracím se na Vás jménem Asociace Exportérů, tedy exportních firem, které dlouhodobě vytvářejí více než 80 % našeho HDP.

Asociace exportérů vznikla v roce 2002 jako „Trutnovská výzva“ a od té doby se naše členská základna rozrůstá. Pravidelně pořádáme odborné konference na ořehavá téma, tzv. Exportní fóra, na kterých se jako hosté vystřídali postupně všichni premiéři našich předchozích vlád, významní ministři, ekonomové, experti (a to i ze zahraničí) a guvernéři ČNB.

Mrzí nás, že přes opakování urgence jste si na nás ještě neudělal čas a nepřišel mezi nás. Proto Vám příseme tento otevřený dopis.

Česká republika v posledních měsících velmi rychle ztrácí svoji konkurenceschopnost. To bude mít fatální vliv na celý průmysl, potažmo na státní rozpočet. Naše firmy jsou vysíleny dlouhodobým obdobím covidu, nedostatkem mnoha surovin, komponent, stále se zdražujícími vstupy materiálů a hlavně energií a zabetonovaným trhem práce. Ročně stavíme 25 km dálnic, kdy sousední Polsko jich staví řádově více. Naše silnice i železnice jsou v neutěšeném stavu, což podnikatele stojí miliardy korun ročně zbytečně navíc. Vidíme, že máme nerovné podmínky ve srovnání s ostatními státy EU a přitom vyrábíme srovnatelné produkty a účastníme se stejných trendů po celém světě. Náš zákoník práce je předpotopní a systém vzdělávání již dávno neodpovídá změnám, které se odehrávají na podnikatelském poli. Stát nepodporuje aplikovaný výzkumu. Stejně tak neměníme legislativu a daňový systém dle současných trendů. Tyto věci nás velmi svazují, brzdí nás využít nové příležitosti a demotivují nás v každodenní práci. Řada firem již musela ukončit svoji činnost, protože nemohly díky zahraniční konkurenci promítnout ceny vstupů do cen svých výrobků. Díky jedné z nejvyšších inflací z EU narůstá tlak na navyšování mezd, ale produktivita práce roste polovičním tempem než mzdy. Delší dobu nám chybí řada základních léků, máme velmi drahé potraviny ve srovnání v rámci EU. Nedostatek lékařů, zdravotních sester a řemeslníků, svědčí o tom, že je něco dlouhodobě špatně. Naše prvenství je pouze v nejrychleji rostoucím se zadlužování z celé EU a jako jediná země z tohoto uskupení jsme nedosáhli na výsledky z předcovidového období. A v této situaci veřejně prohlašujete, že „ČR je nejúspěšnější zemí v postkomunistickém prostoru a v mnoha parametrech se vyrovná zemím západní Evropy“.

Potřebujeme změny, vizi na 30 let, tak, jak jste o tom mluvil na konferenci „Česko na křížovatce“. Ale hlavně je třeba konat a na nic nečekat. Bojujeme o zachování našich firem i pro další generace. My víme, co chceme, ale potřebujeme akční vládu, která se shodne na základních principech, jak vést tuto zemi k šťastné budoucnosti.

A co tedy potřebujeme? Dlouhodobou vizi v energetice, dopravě, datové infrastrukturě. Rychlé budování dálniční sítě. Modernizaci železniční sítě. Zásadní reformu školství. Jasnou strategii ve vědě a výzkumu. Stabilní legislativní prostředí. Rychlou vymahatelnost práva. Moderní zákoník práce srovnatelný s vyspělými zeměmi. Konkurenceschopné ceny energií. Akční a odvážnou vládu.

Nabízíme pomoc, živí nás export a rádi se aktivně zapojíme. Ale musíme mít jistotu, že nám bude nasloucháno a budeme společně diskutovat, protože pokud by tomu tak nebylo, byla by to ztráta času pro všechny zúčastněné. Ocenili bychom aktivní podporu od EGAPu a ČEBu, zejména na náročných a rizikových teritoriích, srovnatelnou s naší konkurencí.

Vážený pane premiére,

Stejně jako Vám, ani nám exportérům není lhostejná budoucnost České republiky. Jsme otevřeni dialogu.

S úctou

Jiří F. Grund
Předseda Asociace exportérů